

Aan: De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum: 29 januari 2026
Portefeuille(s): Opvang (MO/BW, ongedocumenteerden, vluchtelingen)
Portefeuillehouder(s): Wethouder Groot Wassink
Behandeld door: WPI, programma Migratie, Asiel en Ongedocumenteerden,
bestuurszaken.mao@amsterdam.nl
Onderwerp: Uitkomst evaluatie op basis van de humanitaire toets opvanglocatie
Westerhoofd (MS Galaxy)

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met deze brief informeer ik u over de uitkomsten van de evaluatie op basis van de humanitaire toets op de noodopvanglocatie Westerhoofd die in oktober 2025 is uitgevoerd. In bijlage 1 ontvangt u de volledige evaluatie van de humanitaire toets voor deze opvanglocatie.

Amsterdam blijft zich inzetten voor opvang en ondersteuning aan vluchtelingen

Nog steeds is de druk op de asielopvangketen in Nederland hoog. Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) kampt met een tekort aan opvanglocaties in het land. De asielprocedures duren lang en de doorstroom van statushouders naar woningen verloopt traag. De onzekerheid over de continuering van de wet 'Gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen' (hierna: Spreidingswet), zorgt voor onrust en onduidelijkheid in de keten. Het college is voorstander van het behoud van de Spreidingswet, omdat de wet bijdraagt aan de eerlijkere verdeling van opvangcapaciteit voor asielzoekers over het land. Op dit moment worden ruim 4700 asielzoekers en statushouders door het COA opgevangen in Amsterdam. Hiermee voldoet Amsterdam aan de opgave die volgt uit de Spreidingswet. Een van de locaties is de COA-noodopvanglocatie Westerhoofd op het schip de Galaxy voor 1500 personen in het Westelijk Havengebied (hierna: opvanglocatie Westerhoofd).

Overwegingen college bij verlengingsverzoek opvanglocatie Westerhoofd

De noodopvanglocatie Westerhoofd is nu ruim drie jaar in gebruik. Dat is een lange tijd voor een noodoplossing. De knelpunten in de asielopvangketen die ervoor zorgden dat deze noodoplossing nodig was, zijn nog niet opgelost. De uiteindelijke oplossing ligt bij een goed werkende en humane asielketen met voldoende passende opvangplekken, door het versnellen van verblijfsprocedures en in een betere doorstroom van statushouders naar huisvesting.

Het voorzien in de benodigde opvangcapaciteit zoals opgenomen in de Spreidingswet is belangrijk voor het college. Het sluiten van een grote opvangvoorziening in de stad waar op korte termijn onvoldoende vervangende opvangcapaciteit voor in de plaats kan komen, draagt daar niet aan bij. Tegelijkertijd is de opvanglocatie Westerhoofd suboptimaal: er kan niet volledig aan alle eisen worden voldaan die wenselijk zijn voor een duurzame en langjarige opvanglocatie.

Hieronder volgt een samenvatting van de uitkomst van de evaluatie op basis van de humanitaire toets zoals uitgevoerd in oktober 2025 voor de opvanglocatie Westerhoofd.

Aan 21 van de 23 indicatoren in de evaluatie van de opvanglocatie Westerhoofd wordt voldaan

In oktober 2025 is opnieuw geëvalueerd hoe de opvang op de locatie Westerhoofd verloopt.¹

De zogeheten humanitaire toets is een toetsingskader ontwikkeld door de gemeente Amsterdam om de evaluatie van deze atypische COA-noodopvanglocatie uit te voeren.²

Door de verhuizing van de families met minderjarige kinderen, zijn twee indicatoren niet meer aan de orde, namelijk:

- *1f. Aanwezigheid van speelvoorzieningen voor kinderen in de vorm van een veilige binnenspeelruimte en een speelruimte in de open lucht*
- *4a. Onderwijs aan minderjarigen binnen 3 maanden vanaf de datum waarop zij asiel hebben aangevraagd*

In de voorgaande evaluaties werd al aan het criterium Onderwijs voldaan.

In totaal evalueert de humanitaire toets nu dus 23 verschillende indicatoren, die zijn verdeeld in thema's op basis van de onderstaande bronnen. Per indicator is aangegeven op basis van welke informatie de toetsing plaatsvindt. De thema's zijn:

1. Fysieke locatie en voorzieningen
2. Veiligheid
3. Gezondheidszorg
4. Werk en dagbesteding
5. Dagelijks leven

Op 18 september 2024 heeft u de vorige evaluatie op basis van de humanitaire toets voor deze opvanglocatie ontvangen. Toen werd aan 22 van de 25 gestelde indicatoren voldaan.³

Uit de evaluatie van oktober 2025 komt een iets ander beeld naar voren. Er wordt nu aan 21 van de 23 indicatoren voldaan en 2 van 25 indicatoren zijn niet meer van toepassing.

De twee indicatoren waar niet volledig aan voldaan wordt, zijn verbonden met het feit dat de opvanglocatie op een schip is:

- *1a. Passende huisvesting:* door de indeling van het schip is dit niet te realiseren.
- *5a. Bescherming gezinsleven:* Zelf koken is geen optie in verband met de brandveiligheid. Bewoners kunnen wel hun eigen was doen in de wasruimte op het parkeerdek.

¹ Artikel 5, lid a, bestuursovereenkomst inzake de vestiging van de noodopvanglocatie cruiseschip MS Galaxy, Centraal Orgaan opvang Asielzoekers en gemeente Amsterdam, dd. 22 september 2022.

² [Raadsinformatiebrief "Evaluatie tijdelijke noodvoorziening Westerhoofd en voornemen tot verlenging met zes maanden en ophogen aantal opvangplekken"](#), dd. 3 februari 2023

³ [Raadsinformatiebrief "Uitkomst evaluatie op basis van de humanitaire toets \(juli 2024\) en verzoek verlenging opvanglocatie Westerhoofd \(MS Galaxy\)"](#), dd. 18 september 2024

Opvang verloopt binnen de suboptimale omstandigheden

De opvang op de noodopvanglocatie Westerhoofd verloopt beheersbaar. De sfeer op het schip is inmiddels weer redelijk rustig en gemoedelijk ten opzichte van de eerste helft van 2025; de periode van de verhuizingen van de families met minderjarige kinderen en de komst van nieuwe bewoners. De verlenging tot 20 oktober 2027 wordt door de partners gesteund, vanwege de aanhoudende urgentie, het gebrek aan een alternatief en ook de constatering dat de locatie op dit moment goed draait.

De lange wachttijden voor de asielprocedures van de IND zorgen voor uitzichtloosheid. Positief is dat de IND op het schip de gehoren doet. Dat zijn gesprekken van asielzoekers met medewerkers van de IND om te vertellen over de redenen voor hun asielaanvraag. Het plaatsvinden van de gehoren op deze opvanglocatie maakt zichtbaar dat er gewerkt wordt aan perspectief voor bewoners. Dit zijn concrete en nuttige maatregelen, maar de uiteindelijke oplossing ligt in de realisatie van passende, duurzame opvanglocaties, het versnellen van de asielprocedures en het verbeteren van de doorstroom van statushouders naar huisvesting.

De samenwerking tussen de sociale partners heeft een nieuwe impuls nodig. Door de veranderende samenstelling van de bewoners is het aanbod aangepast en zijn partners zoals bijvoorbeeld jeugdgezondheidszorg meeverhuisd naar de Kabelweg. De nieuwe samenstelling van de bewoners vraagt om meer aandacht en activering voor met name de leeftijdscategorie van 18-27 jaar. Dit zal met de betrokken partijen worden besproken. Bij meerdere partners zijn er zorgen over de mentale gezondheid van bewoners vanwege langer verblijf in de noodopvang of door meerdere overplaatsingen. Het COA neemt zoveel mogelijk passende maatregelen, zowel qua begeleiding als qua aanbod.

Incidenten komen voor waar mensen samenleven, ook in opvanglocaties. COA, gemeente en politie hebben regulier contact in het veiligheidsoverleg. Signalen met betrekking tot veiligheid worden altijd in het veiligheidsoverleg besproken. Naar aanleiding van de onrustige eerste helft van 2025 heeft het COA een aantal maatregelen genomen. Zo heeft het COA één medewerker fulltime vrijgemaakt om op persoonsniveau betere opvolging te geven aan incidenten.

De politie geeft aan dat incidenten die zich voordoen, doorgaans adequaat door het COA worden opgepakt. Dit getuigt van een goede samenwerking. Op aanbeveling van de politie zijn specifieke maatregelen voor dit schip genomen zoals tassencontroles en een aanpassing van het fysieke toegangsbeleid.

Ook de fysieke omgeving is verbeterd. Het terrein op de kade is verder uitgebreid in samenwerking met de Port of Amsterdam, zodat er voldoende ruimte beschikbaar blijft voor het voetbalveld en het parkeren van auto's. Een aandachtspunt is nog de straatverlichting in de omgeving van de locatie.

Atypische vorm van opvang nodig vanwege aanhoudende knelpunten in de asielketen

De aanhoudende druk op de landelijke opvangketen heeft geleid tot de ingebruikname van atypische en suboptimale vormen van opvang. COA-noodopvanglocatie Westerhoofd is één van die voorbeelden. Bij de ingebruikname van deze locatie was al bekend en ingestemd met het feit dat deze opvanglocatie niet volledig zou voldoen aan de gestelde eisen voor noodopvanglocaties aan de wal van het COA en de gemeente. Het college vindt het niet wenselijk dat er twee criteria

bestaan waar niet volledig aan voldaan kan worden. Maar op basis van de uitkomst van de evaluatie als geheel, de inzet van het COA om samen met partners te blijven werken aan de kwaliteit van de noodopvanglocatie Westerhoofd en de aanhoudende druk op de asielketen, accepteert het college dat aan twee van de 25 criteria slechts deels kan worden voldaan op deze noodopvanglocatie.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Rutger Groot Wassink', written in a cursive style.

Rutger Groot Wassink
Wethouder Opvang (MO/BW, ongedocumenteerden, vluchtelingen)

Bijlagen

1. Evaluatie op basis van de humanitaire toets uitgevoerd op de COA-noodopvanglocatie Westerhoofd (oktober 2025)